



Zadania Inspekcji Handlowej wynikające z ustawy o bateriach i akumulatorach oraz informacja z realizacji tych zadań

Warszawa, 12 październik 2011 r.

Zadania Inspekcji Handlowej

Inspekcja Handlowa jest wyspecjalizowanym organem kontroli powołanym do ochrony interesów i praw konsumentów oraz interesów gospodarczych państwa. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2b) ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o *Inspekcji Handlowej* (Dz. U. z 2009 r., nr 151, poz. 1219 z późn. zm.) do zadań Inspekcji Handlowej należy kontrola przestrzegania przez sprzedawców detalicznych i sprzedawców hurtowych przepisów [art. 8](#), [art. 9](#), [art. 10 ust. 1](#), [art. 11](#), [art. 31 ust. 3](#), [art. 48-50](#), [art. 53](#) oraz [art. 54 ust. 1](#) i [2](#) ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o *bateriach i akumulatorach* (Dz. U. Nr 79, poz. 666).

Kontrola baterii i akumulatorów

W 2010 roku Inspekcja Handlowa przeprowadziła na terenie całego kraju kontrolę prawidłowości obrotu akumulatorami i bateriami. Głównym celem kontroli było przeprowadzenie rozeznania, w jakim stopniu przedsiębiorcy wywiązują się z obowiązków wynikających z ustawy o *bateriach i akumulatorach*.

Kontrolą objęto przedsiębiorców będących w rozumieniu *ustawy o bateriach i akumulatorach* sprzedawcą detalicznym, hurtowym, przedsiębiorcą świadczącym usługi w zakresie wymiany zużytych baterii lub zużytych akumulatorów oraz sprzedawcą hurtowym i detalicznym oferującym sprzęt elektryczny lub elektroniczny w całości albo w części zasilany bateriami lub akumulatorami lub przystosowany do tego rodzaju zasilania.

Ogółem skontrolowano **73** przedsiębiorców, a różnego rodzaju nieprawidłowości stwierdzono u **28** z nich (38,4 proc. skontrolowanych).

Kontrola baterii i akumulatorów

Poza kontrolą podmiotów oferujących baterie i akumulatory sprawdzano także czy wyroby znajdujące się w obrocie spełniają wymagania przepisów.

Kontrolą objęto baterie i akumulatory przenośne, baterie i akumulatory samochodowe oraz sprzęt elektryczny lub elektroniczny, który jest w całości albo w części zasilany bateriami lub akumulatorami lub jest przystosowany do tego rodzaju zasilania.

Kontrolą objęto **551 partii wyrobów**, w tym 294 partie baterii oraz 249 partii akumulatorów oraz 8 partii sprzętu elektrycznego lub elektronicznego zasilanego bateriami lub akumulatorami.

Zakwestionowano **48 partii skontrolowanych wyrobów**, tj. 8,7 proc. wszystkich skontrolowanych, w tym 35 partii baterii i 13 partii akumulatorów.

Kontrola baterii i akumulatorów

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o *bateriach i akumulatorach* wprowadzane do obrotu baterie i akumulatory, w tym baterie i akumulatory zamontowane w sprzęcie, nie mogą zawierać więcej niż 0,0005 % wagowo rtęci, z tym że ogniwa guzikowe nie mogą zawierać więcej niż 2 % wagowo rtęci.

Ponadto wprowadzane do obrotu baterie przenośne i akumulatory przenośne, w tym zamontowane w sprzęcie, nie mogą zawierać więcej niż 0,002 % wagowo kadmu (art. 8 ust. 2 ww. ustawy) z wyjątkiem baterii przenośnych i akumulatorów przenośnych przeznaczonych do użytku w:

- systemach awaryjnych i alarmowych, w tym w oświetleniu awaryjnym,
- urządzeniach medycznych,
- elektronarzędziach bezprzewodowych (art. 8 ust. 3 ww. ustawy).

Kontrola baterii i akumulatorów

W toku kontroli u sprzedawców hurtowych pobrano do badań 16 partii baterii oraz akumulatorów. Na podstawie badań przeprowadzonych w Specjalistycznym Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi w zakresie zawartości kadmu, ołowiu i rtęci, zakwestionowano ogółem 4 partie (co stanowiło 25 proc. przebadanych) z uwagi na:

- zawyżoną zawartość rtęci - 2 partie wyrobów (w 1 próbce stwierdzono obecność rtęci w ilości $0,0129 \pm 0,0037$ proc., a w drugiej $0,0275 \pm 0,0077$ proc. przy dopuszczalnym poziomie 0,0005 proc.),
- niewłaściwe oznakowanie, tj. niespełnienie wymagań art. 9 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy o bateriach i akumulatorach z uwagi, że w badanej próbce nieoznakowanej symbolem chemicznym Pb, wykryto obecność ołowiu w ilości przekraczającej 0,004 % wagowo ołowiu - 1 partia wyrobu,

Kontrola baterii i akumulatorów

➤ zawiżoną zawartość kadmu oraz niewłaściwe oznakowanie, tj. niespełnienie wymagań art. 9 ust. 2 pkt 1 lit. a oraz lit. b ustawy o bateriach i akumulatorach - 1 parta produktu.

Wobec ujawnionych nieprawidłowości na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy o bateriach i akumulatorach wydano 3 decyzje zakazujące na okres 2 miesięcy od dnia doręczenia decyzji, dalszego przekazywania użytkownikowi, konsumentom i dystrybutorom zakwestionowanych wyrobów i zgodnie z art. 10 ust. 7 ww. ustawy przekazano informacje o wynikach kontroli oraz kopie decyzji Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

Kontrola baterii i akumulatorów

Prawidłowość oznakowania baterii i akumulatorów sprawdzano w oparciu o art. 9 ust. 1 ustawy *o bateriach i akumulatorach*, zgodnie z którym wprowadzane do obrotu baterie i akumulatory, w tym zestawy oraz ogniwa guzikowe, powinny być w sposób widoczny, czytelny i trwałe, oznakowane symbolem selektywnego zbierania. W toku kontroli zakwestionowano pod tym względem 5 partii wyrobów z czego:

- 1 partia baterii została wprowadzona do obrotu w lutym 2009, tj. przed dniem wejścia w życie ustawy *o bateriach i akumulatorach*, a tym samym na podstawie art. 118 ww. ustawy nie podlegała wycofaniu z obrotu,
- wobec wprowadzającego 1 partię skierowano wystąpienie pokontrolne. Importer podjął działania naprawcze poprzez oznaczenie baterii symbolem selektywnego zbierania,
- 3 partie nieoznakowanych baterii zostały wycofane z obrotu i zwrócone do dostawców.

Kontrola baterii i akumulatorów

Wobec jednego z kontrolowanych przedsiębiorców zastosowano środek oddziaływania wychowawczego na zasadzie art. 41 Kodeksu wykroczeń - w postaci pouczenia. Do sądu rejonowego skierowano także wniosek o ukaranie jednego przedsiębiorcy za wykroczenie z art. 74 ustawy *o bateriach i akumulatorach* w związku z naruszeniem art. 10 ust. 1 ww. ustawy.

Ponadto do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska skierowano informację dotyczącą dwóch przedsiębiorców wprowadzających do obrotu baterie nieoznakowane symbolem selektywnego zbierania.

Kontrola baterii i akumulatorów

Stosownie do art. 31 ust. 3 ustawy o *bateriach i akumulatorach* do baterii samochodowych kwasowo-ołowiowych, akumulatorów samochodowych kwasowo-ołowiowych powinny być dołączone informacje o warunkach i trybie ich zwrotu oraz o zorganizowanych dla nich punktach zbierania.

W powyższym zakresie zakwestionowano 6 partii wyrobów, do których nie dołączono informacji o zorganizowanych punktach zbierania.

Do producentów przedmiotowych akumulatorów samochodowych skierowano wystąpienia pokontrolne z wnioskami o dołączanie do wprowadzanych do obrotu wyrobów ww. informacji. Z nadesłanych odpowiedzi wynika, że stwierdzone nieprawidłowości zostały usunięte.

Kontrola baterii i akumulatorów

Ze względu na napływające do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Inspekcji Handlowej liczne sygnały o znajdujących się w ofercie handlowej bateriach oraz akumulatorach z naniesionym niejednokrotnie nieprawidłowo oznakowaniem CE inspektorzy zwracali również uwagę na takie oznakowanie baterii i akumulatorów.

Stwierdzono, że 37 partii baterii i akumulatorów zostało oznakowanych znakiem CE.

Do wprowadzających ww. wyroby do obrotu skierowano wystąpienie z zapytaniem na jakiej podstawie został umieszczony na wyrobie znak CE.

Kontrola baterii i akumulatorów

Poinformowano ich również, iż oznakowanie CE jest nieuprawnione dla wyrobów nie podlegających wymaganiom zasadniczym zgodnie z art. 47b ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o *systemie oceny zgodności*, kto umieszcza oznakowanie zgodności na wyrobie, który nie podlega temu oznakowaniu lub wprowadza do obrotu taki wyrób, podlega grzywnie.

W odpowiedzi 13 przedsiębiorców poinformowało o tym, że oznakowanie CE zostało naniesione omyłkowo oraz o podjętych dobrowolnych działaniach naprawczych celem uniknięcia podobnych pomyłek w przyszłości.

Kontrola baterii i akumulatorów

W związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa wprowadzania do obrotu wyrobu z umieszczonym oznakowaniem CE na wyrobie, który nie podlega temu oznakowaniu skierowano do właściwych prokuratur rejonowych 3 zawiadomienia o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa określonego w art. 47 b ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. *o systemie oceny zgodności*.

W przypadku 17 partii wyrobów oznakowanych CE producenci lub importerzy poinformowali, że podlegają one przepisom dyrektywy dotyczącej kompatybilności elektromagnetycznej (11 partii) lub dyrektywy dotyczącej wyrobów medycznych (6 partii) i przedstawili stosowne deklaracje zgodności.

Kontrola baterii i akumulatorów

Ponadto w toku kontroli inspektorzy stwierdzili 10 partii akumulatorów oznakowanych znakiem bezpieczeństwa „B”. Producent przedstawił certyfikaty uprawniające do oznaczania ww. wyrobów tym znakiem, nadane przez Instytut Metali Nieżelaznych Oddział w Poznaniu - Centralne Laboratorium Akumulatorów i Ogniw - Zakład Certyfikacji.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o *bateriach i akumulatorach* produkowany i wprowadzany do obrotu sprzęt powinien być zaprojektowany w sposób umożliwiający łatwe usunięcie z niego zużytych baterii i zużytych akumulatorów.

Kontrola baterii i akumulatorów

W powyższym zakresie oględzinom poddano ogółem 53 partie sprzętu elektrycznego lub elektronicznego w całości albo w części zasilanego bateriami lub akumulatorami lub przystosowanego do tego rodzaju zasilania.

Stwierdzono, że wszystkie ww. wyroby były zaprojektowane w sposób umożliwiający łatwe usunięcie z nich zużytych baterii i zużytych akumulatorów, zgodnie z wymaganiami art. 11 ust. 1 ustawy *o bateriach i akumulatorach*.

Ponadto do sprzętu, w którym zamontowane zostały baterie lub akumulatory dołączona została sporządzona w języku polskim instrukcja zawierająca informacje o sposobie bezpiecznego usunięcia baterii lub akumulatorów oraz rodzaju zamontowanych baterii lub akumulatorów - art. 11 ust. 2 i 3 ww. ustawy.

Kontrola baterii i akumulatorów

Zgodnie z art. 48 ustawy *o bateriach i akumulatorach*, sprzedawca detaliczny baterii przenośnych lub akumulatorów przenośnych, którego powierzchnia sprzedaży w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.) przekracza 25 m² ma obowiązek:

- przyjmowania selektywnie zebranych zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych od użytkownika końcowego przez udostępnienie pojemnika na zużyte baterie przenośne i zużyte akumulatory przenośne, bez żądania od niego zapłaty za ich przyjęcie;
- przekazywania zebranych, zużytych baterii i zużytych akumulatorów, sprzedawcy hurtowemu lub zbierającemu zużyte baterie lub zużyte akumulatory.

Kontrola baterii i akumulatorów

W powyższym zakresie skontrolowano ogółem 33 sprzedawców detalicznych, nie stwierdzając nieprawidłowości.

Ponadto prowadząc kontrolę u 26 sprzedawców detalicznych oferujących baterie samochodowe kwasowo-ołowiowe lub akumulatory samochodowe kwasowo-ołowiowe inspektorzy ustalili, że:

- wszyscy zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy o bateriach i akumulatorach przyjmowali od użytkownika końcowego zużyte baterie samochodowe kwasowo-ołowiowe i zużyte akumulatory samochodowe kwasowo-ołowiowe;
- w widocznym miejscu w punkcie sprzedaży nie umieściło informacji o:

Kontrola baterii i akumulatorów

- a. warunkach i trybie zwrotu zużytych baterii i zużytych akumulatorów, o których mowa w ust. 1, oraz możliwości zwrotu pobranej opłaty depozytowej w punkcie sprzedaży - art. 53 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy - 2 przedsiębiorców,
- b. punktach zbierania zużytych baterii i zużytych akumulatorów, o których mowa w ust. 1, zorganizowanych przez wprowadzającego baterie lub akumulatory, którego baterie lub akumulatory sprzedaje - art. 53 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy - 3 przedsiębiorców;

Przedsiębiorcy w toku kontroli podjęli dobrowolne działania zmierzające do usunięcia nieprawidłowości poprzez uwidocznienie wymaganych informacji. Inspektorzy skierowali jeden wniosek do sądu o ukaranie przedsiębiorcy za popełnienie wykroczenia z art. 89 pkt 2 lit. a albo lit. b ustawy o bateriach i akumulatorach oraz zastosowali wobec jednego przedsiębiorcy pouczenie zgodnie z art. 41 Kw,

Kontrola baterii i akumulatorów

- wszyscy skontrolowani przedsiębiorcy zgodnie z art. 54 ust. 1 ww. ustawy w przypadku, gdy przy sprzedaży baterii lub akumulatorów kupujący nie przekazuje zużytych baterii lub zużytych akumulatorów pobierają od kupującego opłatę depozytową, przy czym jeden ze skontrolowanych przedsiębiorców nie wydawał dokumentu potwierdzającego pobranie oraz zwrot opłaty depozytowej.

Kontrola baterii i akumulatorów

Zgodnie z art. 49 ustawy o *bateriach i akumulatorach*, sprzedawca hurtowy baterii przenośnych lub akumulatorów przenośnych ma obowiązek:

- przyjmowania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych od użytkownika końcowego oraz od sprzedawcy detalicznego, któremu przekazał baterie przenośne lub akumulatory przenośne, bez żądania od niego zapłaty za ich przyjęcie;
- przekazywania zużytych baterii i zużytych akumulatorów zbierającemu zużyte baterie lub zużyte akumulatory.

W powyższym zakresie skontrolowano ogółem **23** sprzedawców hurtowych, nie stwierdzając nieprawidłowości.

Kontrola baterii i akumulatorów

W toku kontroli sprawdzono także przestrzeganie wymagań art. 50 ustawy o *bateriach i akumulatorach* przez przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie wymiany zużytych baterii lub zużytych akumulatorów.

Skontrolowano 13 przedsiębiorców, stwierdzając, że wszyscy oni przyjmują selektywnie zebrane zużyte baterie prądenośne i zużyte akumulatory prądenośne od użytkownika końcowego, bez żądania od niego zapłaty za ich przyjęcie.

Kontrola baterii i akumulatorów

Natomiast 3 przedsiębiorców nie przekazywało zużytych baterii i zużytych akumulatorów, zbierającemu zużyte baterie lub zużyte akumulatory lub prowadzącemu zakład przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów. W związku z powyższym został wobec nich zastosowany środek oddziaływania wychowawczego na zasadzie art. 41 Kw - w postaci pouczenia. Ponadto po zapoznaniu się z obowiązującym stanem prawnym przedsiębiorcy oświadczyli, że skontaktują się z firmami zajmującymi się przetwarzaniem zużytych baterii w celu zawarcia z nimi stosownych umów.

Dziękuję za uwagę

Agnieszka Królikowska

Naczelnik Wydziału Artykułów Nieżywnościowych i Usług
Departament Inspekcji Handlowej
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
agnieszka.krolikowska@uokik.gov.pl

www.uokik.gov.pl

